

Adrian Oprescu s-a născut la 24 august 1929 în orașul Caracal. Era student la Academia Comercială când, la vârsta de 20 de ani, a fost arestat și condamnat la doi ani de Canal pentru „atitudine dușmănoasă la adresa regimului popular“. Din experiența trăită acolo a luat naștere o remarcabilă carte, *Vărul Alexandru și alte povești adevărate* (Humanitas, 2008), pe care autorul a oferit-o spre publicare editurii la vârsta de 77 de ani.

Tomi (Humanitas Junior, 2010) este al doilea volum al lui Adrian Oprescu, scris deopotrivă pentru copii și oameni mari.

În 2017 îi urmează povestea pentru copii *Ursul*, cu ilustrații de Livia Coloji, o reinterpretare plină de tâlc a istoriei ursului păcălit de vulpe. Adrian Oprescu trăiește la Paris.

Adrian Oprescu

TOMI

o poveste

Ediția a III-a

LIBRIS

We know

La pretul de vânzare se adaugă 2% reprezentând valoarea timbrului literar.

Books

Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Cristina Jelescu
DTP: Dan Dulgheru

Tipărit la Livco Design

© HUMANITAS, 2010, 2022

ISBN 978-973-50-7688-7
Descrierea CIP este disponibilă
la Biblioteca Națională a României.

EDITURA HUMANITAS
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro Comenzi
prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro Comenzi
telefonice: 0723 684 194

Un pui de lup cu labele prea groase

Cuprins

Un pui de lup cu labele prea groase / 5
Casa lui Tomi / 9
Ce mănâncă un câine / 13
Prima excursie cu bicicleta <i>sau</i>
Cum se distruge un lan de lucernă / 17
Cum face pipi un câine matur / 21
La scăldat / 25
Tomii dă iama printre pisici și iepuri de casă / 29
Haimanaua / 33
Excursia. Ospățul din luminișul pădurii / 37
Rateuri cu iepuri / 43
Prima zăpadă / 47
Luptă de câini / 51
Porcii de la moara unchiului Trică / 57
Prizonier la moară. Regăsirea / 61
Pielea de bou. Tomi ca hoț / 65
Distracție de câine / 69
O noapte în foi de porumb / 73
Sub ocupație / 77
Tomi și Gabriel / 81

Într-o zi de primăvară tata s-a întors acasă ținând în brațe un cățel. Nu știi nici acum de unde îl luase. Mare bucurie. L-am trecut de la unul la altul. Tata ne-a spus că-l și botezase. Îl chema Tomi. Mic, prietenos și cu aspect de pui de lup. Numai că vârfurile urechilor nu erau drepte, cum le au lupii. Era tare simpatic. Probabil pentru că era caraghios. Avea etichete groase, disproporționate față de restul corpului. Îți venea să râzi când îl studieai. După două zile de răsfăț, una dintre urechi și-a îndreptat vârful. După alte două zile, cealaltă a urmat-o. Acum începea să se apropie și mai mult de un lup. Era maroniu, cu o nuanță care se închidea pe spinare.

Ne jucam cu el pe rând sau toți odată. A învățat repede să fie iute în mișcări, pentru că îl hărțuiam stând în jurul lui. Știa că ne jucam și nu mușca atunci când apuca mâna unuia dintre noi. Însă, chiar dacă încă de lapte, dinții lui erau foarte ascuțiți și îi simțeam. După joacă, se așeza pe podeaua bucătăriei, cu capul între etichetele lui groase, și ne observa toate mișcărilor. Cu mare atenție. Am început să-l studiez. Își plimba ochii când după unul, când după altul. Dar cel mai

surprinzător era jocul urechilor: ba amândouă îndreptate în față, ba amândouă spre lături, fiecare în partea ei. Mie mi-ar fi plăcut tare mult ca una să fie îndreptată către față și cealaltă într-o parte. Și, dacă s-ar fi putut, cu schimbul. Dar nu era așa. De îndată ce o ureche se îndrepta înainte sau pleca într-o parte, cealaltă o urma imediat, în aceeași direcție. Am tras concluzia că exista ceva necesar în mișcarea urechilor lui Tomi, „ceva“ pe care eu unul îl regretam. În cele din urmă a trebuit să accept că era condamnat la simetrie. Dar ce făcea el când urmărea cu privirea tot ce se mișca în jur și când se ajuta și cu urechile? Se impunea o singură concluzie: observa și învață.

Am primit într-o zi vizita lui Dumitrescu, mecanicul. Avea ceva important de discutat cu tatăl meu. A zărit cățelul și l-a luat în brațe. A început să-l studieze și să-i pipăie etichetele cele groase. L-a mângâiat. Apoi a declarat că etichetele acelea disproporționate anunțau că puiul va deveni un dulău pe cinste. Unul deosebit de mare. Mai târziu s-a dovedit că nu se pricepea numai la mecanică.

Tomi a devenit distracția tuturor. Era teribil de jucăuș. Făcusem rost de o cârpă mare și solidă. I-o vânturam în față până reușea s-o agațe cu dinții. Puteai apoi să-l învărtești în aer cât voiai. N-o mai lăsa. Când te plectiseai și părăseai cârpa, o scutura câțva timp mârâind, până înțelegea că nu mai voiai să te joci. Atunci lăsa cârpa și te apuca pe la spate de tendonul lui Ahile cu dinții lui ascuțiți. Așa te anunța că el ar mai fi vrut să se joace. Mare ștrengar!

LBRIS

We know
books

Casa lui Tomi

Tomi trebuia să aibă și el o casă a lui, așa că a fost comandată o cușcă în toată regula, acoperită cu carton gudronat. Pentru moment, era mult mai mare decât ce-i trebuia lui. L-am invitat să-i facă inaugurarea. N-a vrut să intre. Cu cât îl apropiam de cușcă, cu atât se lăsa mai tare pe picioarele din spate și se împotriva cu cele din față, lăsând dăre adânci în pământ. L-am luat în brațe și l-am băgat înăuntru. A ieșit imediat afară. Atunci mi-a venit ideea să-i fac în cușcă un pat de fân. S-a uitat curios la mine cum așezam fânul, bătându-l ușor cu mâna, pentru ca paiele rebele să se așeze cumiți lângă celelalte. Când am terminat, l-am invitat iar, mângâind fânul cu mâna și laudându-i culcușul cel nou. A intrat singur, s-a învârtit puțin adușmănat locul și s-a culcat pe fân. Și-a pus capul pe labe și m-a privit pe sub sprâncene, să vadă dacă sunt mulțumit. Eram foarte mulțumit. Îmi era limpede că inaugurarea fusese făcută și că Tomi devenise conștient că avea o casă a lui.

Stimulat de succesul repurtat, nu m-am oprit aici. Cușca trebuia să aibă și o ușă. O ușă cu totul specială. Aveam pe terasă, sub un șopron care adăpostea tot

felul de lucruri, o foaie de cort. Era din primul război mondial. Am măsurat atent intrarea în cușcă și am tăiat din foaia de cort o bucată care depășea cu șapte centimetri limitele intrării. Tomi m-a secondat de aproape pe tot parcursul operațiilor. Am prins bucata de pânză cu știfturi deasupra intrării. Cum era puțin rigidă și grea, acoperea perfect, prin cădere, intrarea cuștii. L-am invitat din nou pe Tomi să intre în cușcă. A lăsat urechile pe spate și n-a mișcat. Am ridicat pânza, l-am înșfăcat, l-am băgat înăuntru și am lăsat pânza să cadă. A încercat s-o zbughească afară, dar nu i-am dat voie. A rămas un timp fără să miște. Nu-i auzeam nici respirația. Când am socotit că s-a obișnuit cu întunericul, am ridicat pânza. A ieșit dând din coadă. I-am poruncit să intre iar, arătându-i cușca cu degetul. A intrat. Am lăsat pânza să cadă. A trecut o vreme și l-am strigat apoi pe nume: „Tomi!“ A răspuns imediat, semn că-și cunoștea numele, ieșind încet, cu pânza prelingându-i-se lin pe spate. Învățase încă o lecție. În fiecare seară, când i se spunea că trebuie să meargă la culcare și era dat afară din bucătărie, intra cuminte în cușcă. Dar nu se retrăgea imediat în căldura și întunericul ei. De obicei, supraveghind încă o vreme mișcările casei și urmărind domolirea lor treptată, își scotea botul afară printre pânză și cadrul intrării, respirând totodată aerul rece și curat al serii. O fi fost Tomi caraghios, dar prost nu era deloc!

LBRIS

We know
books

Ce mănâncă un câine

Cred că, dintre toți ceilalți, eu îl îndrăgisem cel mai mult pe Tomi. Drept care am început să mă ocup serios de educația lui.

Când mâncam ceva, Tomi mă privea cu urechile ciulite. Era foarte curios să știe ce aveam în gură. Dar nu cerșea niciodată, căci nu era nemâncat. Privirea intensă pe care o ațintea asupra mea și aplecarea capului când pe o parte, când pe alta veneau evident numai din curiozitate și interes. Eram sigur că, dacă ar fi putut, m-ar fi întrebat de fiecare dată ce gust are ceea ce tocmai mestecam. De fapt, tăcerea lui atentă făcea mai mult decât o întrebare. Am început să-i ofer câte puțin din toate. Să guste, doar. Voiam să-l familiarizez cu o gamă cât mai variată de gusturi și mirosuri. Oasele le cunoștea deja. Prima bucățică de salam pe care i-am oferit-o a hăpăit-o cu o plăcere vădită. Apoi a înghițit în sec. A văzut că puneam pe mezeluri și muștar. A vrut neapărat să guste și el. I-am pus pe o bucățică de pâine. A luat-o, dar a lăsat-o imediat să-i cadă din gură. Și-a lăsat urechile pe spate, s-a dat un pas înapoi și m-a lătrat scurt.

— De ce mi-ai făcut asta? părea să spună. Și a rămas la distanță. De atunci, când voiam să scap de compania lui, îi arătam borcanul cu muștar. A învățat apoi să mănânce pâine, cartofi fierți sau copti (niciodată legume nefierți), miez de nuci, zahăr, ciocolată, miere pe pâine, struguri, pepene verde. Într-un târziu, s-au adăugat porumbul și dovleacul copt. Mămăliga îi plăcut întotdeauna. Devenise omnivor. Nu exista nici un risc să moară de foame, dacă oasele și carnea dispăreau.

A început să mănânce mult și să crească repede. Disproporția dintre labe și corp scădea văzând cu ochii. Într-un fel, îmi părea rău. Nu mai era așa caraghios. Devenise specialist în a prinde din zbor orice-i arunca, fără să scape îmbucătura, chiar dacă poziția în care îl surprindea gestul meu nu-i era favorabilă. Ce mai, era un as! Se înșuruba în aer până cădea perpendicular pe bucata care se îndrepta spre el. De obicei, după ce mânca, făcea o siestă combinată cu lungi momente de toaletă. Își trecea prin dinții albi, care se dezgoleau dintr-odată, lăsând să apară rozul gingiilor, fiecare porțiune din blană. Am căutat de mai multe ori să văd dacă are purici. N-am găsit. Îi crăntănise pe toți.

Mamei mele îi plăceau ouăle de rață. Aveam câteva rațe, închise printr-un soi de baricade din scânduri unite între ele prin altele două, între magazia noastră și a vecinilor. Mama se ducea zilnic să vadă dacă vreuna dintre rațe ouase. Tomi o urma cu mare interes. De îndată ce mama găsea un ou, îl lua și îl aducea în bucătărie. Tomi a băgat la cap. Știa că este interzis să atace rațele. Consemnul îl respecta cu sfințenie.